

CENTRALT KOORDINEREDE LABORATORIEPROJEKTER SLUTRAPPORT

Projektnummer 3925

PAH i fødevarer

KONTROLRESULTATER 2017

BAGGRUND OG FORMÅL

PAH dannes under røgning, tørring og stegning af fødevarer. For de vigtigste fødevarer er der fastsat EU grænseværdier for benzo[a]pyren og for PAH(4), hvoraf sidstnævnte angiver det summerede indhold af benzo[a]pyren, benzo[a]anthracen, benzo[b]fluoranthren og chrysen. I projektet "PAH i fødevarer" ønskes undersøgt en række forskellige fødevarer, hvor der i tidligere undersøgelser har vist sig at være problemer. Det drejer sig først og fremmest om røget fisk. Endvidere ønskes undersøgt fødevarer som børnemad og tørrede produkter.

METODE OG RESULTATER

I nærværende projekt er udtaget og analyseret 38 fødevarerprøver fordelt på 12 prøver røget fisk, 16 tørrede produkter, 1 prøve røget kød, samt 6 prøver børnemad. Alle prøver er analyseret på Fødevarestyrelsens kemiske laboratorium i Århus ved anvendelse af gaskromatografi med massespektrometrisk detektion (GC-MS). Analyserede prøver og resultater fremgår af tabel 1.

De højeste indhold benzo[a]pyren er fundet i 3 prøver røget fisk samt 1 prøve kokosolie. De højeste indhold af PAH(4) er fundet i de samme prøver.

En prøve kokosolie overskrider de EU fastsatte grænseværdier for benzo[a]pyren og PAH(4) med et indhold af benzo[a]pyren og PAH(4) på hhv. 4,9 og 80,1 µg/kg, hvor grænseværdierne er hhv. 2,0 og 20,0 µg/kg. Herudover overskrider yderligere 3 prøver røget fisk EU maksimalgrænseværdierne med et indhold af benzo[a]pyren på 3,2; 2,6 og 11,4 og PAH(4) på hhv. 16,8; 13,7 og 62,1 µg/kg. Disse resultater er meddelt fødevareafdelingerne med anmodning om at gå i dialog med producenterne af de pågældende produkter.

Table 1. Prøveoversigt og resultater fra analyse af PAH i fødevarer i 2017. Interval, gennemsnitligt indhold (gns.) samt EU fastsatte grænseværdier for indhold af benzo[a]pyren og PAH(4) angivet i µg/kg. PAH(4) angiver det summerede indhold af benzo[a]pyren, benzo[a]anthracen, benzo[b]fluoranthren og chrysen. Kvantifikationsgrænsen (LOQ) for benzo[a]pyren, benzo[a]anthracen, benzo[b]fluoranthren og chrysen er hhv. 0,3; 0,2; 0,3 og 0,3 µg/kg.

Prøvetype	Antal prøver	Benzo[a]pyren			PAH(4)		
		Interval (µg/kg)	Gns. (µg/kg)	Grænseværdi* (µg/kg)	Interval (µg/kg)	Gns. (µg/kg)	Grænseværdi* (µg/kg)
Børnemad	6	<0,3-0,7	0,1	1,0	<0,3-3,4	0,6	1,0
Kiks	1	<0,3	<0,3		0,3	0,3	
Grød/færdigretter	5	0,0	<0,3		<0,3	0,0	
Fisk, røget	12	<0,3 - 11,4	1,6	2,0	<0,3 - 62	8,7	12,0
Laks	5	<0,3-11,4	2,3		<0,3 - 62	16,8	
Makrel	3	<0,3 - 2,6	0,9		<0,3 - 13,7	4,9	
Muslinger	1	<0,3	0,0		0,5	0,5	
Sild	1	<0,3	0,0		<0,3	0,0	
Torskerogn	1	2,1	2,1		9,6	9,6	
Pighaj	1	3,2	3,2		16,8	16,8	
Kød, røget	1	<0,3	0,1	2,0	0,5	0,5	12,0
Svin	1	<0,3	0,1		0,5	0,5	
Fedtstoffer	3	<0,3-4,9	1,6	2,0	<0,3-80	26,7	
Kokosolie	1	4,9	4,9		80,1	80,1	20,0
Margarine	2	<0,3	0,0		<0,3	0,0	12,0
Tørrede produkter	16	<0,3 - 0,8	0,2	2,0	<0,3 - 6,8	1,3	20,0
Kakaobønne	1	<0,3	0,0		<0,3	0,0	
Bananchips	4	<0,3	0,1		1,2 - 3,2	1,9	
Tørrede bær	3	<0,3-0,8	0,3		<0,3-6,8	2,3	
Kosttilskud	8	<0,3-0,7	0,2		<0,3 - 1,7	0,8	

Grænseværdi* EU fastsatte grænseværdier for benzo[a]pyren og PAH(4) angivet i µg/kg.

KONKLUSION OG VURDERING

Analyseresultaterne viser overskridelse af EU grænseværdier for benzo[a]pyren og PAH(4) i en prøve kokosolie samt i 3 prøver røget fisk. Disse resultater er meddelt fødevareafdelingerne med anmodning om at gå i dialog med producenterne af de pågældende produkter.

Kontaktpersoner:

Fødevarestyrelsen: Dorthe Licht Cederberg, DLI@fvst.dk

Fødevarestyrelsens laboratorium: Aase Mikkelsen, AAAG@fvst.dk

Fødevareinstituttet DTU: Lene Duedahl-Olesen, LDUO@food.dtu.dk

Sikkerhed, sundhed og kvalitet fra jord til bord